

ORANT

# CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-  
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ  
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

*Benedek Elek*



4.  
évf.  
32. szám  
1925. év  
aug.  
9.



## Jerünk sétálni!

— Édes anyám születési évfordulóján. —

Irta: DSIDA JENŐ.

Átvirrasztott sok éjszaka után,  
virágzó május piros hajnalán  
hajítsd el a fekete gondot:  
jerünk sétálni, édes jó Anyám!

Bejárunk minden földfüves mező',  
így egymás mellett, kéz a kézben —  
hajadra rázom a virágzó fákról  
a friss szírom-esőt:  
én leszek most a vezető!

Nézd! Látod? Itt van csak az élet,  
itt van örömfű

és kacagással teli, zsenge fű —  
Ugy-e, hogy ez más, mint a bánat,  
a szoba-élet sok borongós estje?

Ugy-e, hogy ez nem keserű?  
Átvirrasztott nagy éjszaka után  
virágos május piros hajnalán  
hajítsd el a fekete gondot:  
jerünk sétálni, édes jó Anyám!

. . . Látod a sok sok sárgaszín virágot,  
a sok-sok pajkos, játszó, tarka lepkét,  
melyek a rétet nyüzsgöve ellepték,  
s a természet száz, apró  
csodabogarát?

És látsz-e oda-át?  
szemünk nézését rebbenetlen állja  
a vad, kusza bozótos,  
fekete erdő rejtelmes homálya.

A tarka kis gyík igyekezve surran  
a fűszálak között,

(Szatmár, 1925. május 12.)

pár siető kis hangya  
beleütközött . . .

És az egész felett  
sötétkék tiszta boltozat,  
s valaki titkos, rettentő nagy Uram,  
aki figyel, figyel,  
s aki minket is észrevett,  
tudom.

Mig körülöttünk nyüzsg a világ,  
képzeld el, hogy két kis fa vagyunk,  
két kis gyík, hangya, reggeli virág  
és nézzünk fel az égre,  
bizón, hitesen a nagy Úr szemébe!

Hiszen, nagy Isten!  
olyan csak a gond,  
olyan nagy semmi,  
mint pelyhes, fehér gyermeklánc virág:  
megállunk itt a kék Szamosnak partján,  
megtámaszkodva durva, deszka karfán,  
s rázzuk libegő, könnyű pelyheit  
a zsongva futó hullámok felé:

Azután megölellek  
és táncolok és harsogom a nótát,  
amint a szívem feszíti belőlem:

Hétköznapi sok éjszaka után,  
egy édes ünnep piros hajnalán,  
Szelekbe szórva minden gondot,  
sétálni voltunk, édes jó Anyám!





## Pistuka és a primadonna.

Írta: DÓCZYNE BERDE AMÁL.

Ennek a történetnek a hőse Pistuka, az első gimnázista. Egyetlen gyermek a családban. Koránérett, csenevész fiucska. Széltől, portól védett csemete.

Pistuka nem barátkozott az osztálytársával, mert utolsó volt a tornasorban és tudjuk, hogy még a malacok csordájában is verik az utolsót, a »vizhordót«. Pistuka odahaza ült a legtöbbit, szülei és nagyszülei között. Hallgatta a nagyok beszédét, ellette a szokásaikat. Olyan kis öreg lett belőle.

Az értelme igen fogékony volt. Mondta is a doktor bácsi: a szelleme túlnő a testén. Falta is a betűt Pista, akár könyv, akár újságlap akadt a kezébe. Óraszámra élvezte, amit a nagyok beszélnek maguk között. Vajjon melyik gyermek nem szereti azt kihallgatni?

Egy szép májusi napon azzal a hírrel jött haza az édesapukája, hogy színészek érkeztek a városba. Megdobbant a Pista szívecskéje. Már egyszer volt színházban s ma is, ha valami szépre akar gondolni, felgördíti szeme előtt, jobban mondva képzeletében azt a piros bársony nagy függönyt s belép lelke a menyországba. Ugyanezen a napon egy sovány bácsi egy nagy színes papírlapot hozott a házba. Édesanyja felakasztotta a szegre ezt a lapot és ő sokszor végigolvasta. Sok idegen szó is volt közte, de némelyiket még akkor sem értette, ha az magyar szó volt. Édesapja aztán megmagyarázta, mit hirdetnek azon a lapon a színész bácsik. Miféle szindarab az operett, a szomorú játék, vigjáték stb. Ki az a drámai hős és ki a primadonna. A helybeli újság is sok szépet írt róluk. Dicsérték a játékukat, de leginkább mégis ez a név volt kiemelve: a primadonna. Megtudta azt is Pisti, hogy ez egy szép, nagyon szép valaki. Ezt mindenki dicséri. Papa, mama, a helybeli újság, a tejesasszony, a varrókisasszony. Róla beszélnek a papa barátai, a mama barátnői, a diákok a kollégiumban, szóval, minden emberfia. Már mindenki látta és ismeri, csak ő nem. Tíz éves mult már és még sohasem látott eleven primadonnát. Ez nem járja. Az osztálytársai is igen csodálkoztak, hogy hiszen ő olyan nagyos egyéb dolgokban és még nem látta játszani a primadonnát!

Elő is hozta otthon az esetet. Persze, általános nevetés fogadta. Pisti szemei könnybe lábadtak. Mamuka észrevette és mindjárt nem jól esett neki a töltött palacsinta (amelyet pedig az előtt még oly vigan falatozott) és egy kérdő tekintetet vetett tatuka felé. S mivel úgy vette észre, mintha ő is nehezen nyelne, nyiltan megpendítette, hogy hiszen nem is olyan nagy dolog az, el lehetne egyszer vinni a gyermeket egy olyan előadásra ahol megláthatja a primadonnát! A palacsinta különben igen jól sikerült ordás palacsinta volt s így tatuka könnyen beleegyezett.

— Lehet, lehet, úgy sem sok szórakozása van szegénynek.

Pistike roppant boldog lett. Másnap büszkén jelent meg az osztályban s pár perc múlva már mindenki tudta, hogy Pista színházba fog menni, Pista látni fogja a primadonnát! Ez a hír aztán sok izgalmat váltott ki az osztályban. Voltak, akik sóvárogva hallgatták, némelyek bámultak Pista szerencsésén. De irigyei is akadtak ám. Egy tavalyról lemaradt pajtás, aki amugy is idősebb volt két évvel, odavágta neki:

— Hát aztán bokréta lesz-e?

— Miféle bokréta? — álmétkodott Pisti.

— Hát te azzal dicsekszel, fiu, hogy járatos vagy a színházba és még azt sem tudod, hogy a primadonnának bokréta jár?

Pista eltátotta a száját. Hazamenve rögtön előkereste a helybeli lapot s bizony abban az állott a színházi hírek között, hogy a tegnap is rengeteg virággal lepték meg a primadonnát a tisztelői.

Tehát Geréb Tóninak igaza van. Aki tisztelője a primadonnának, az bokrétát visz neki. És ki a legnagyobb tisztelője a városban? Ó! Ki hallgatja mohóbban, amit róla beszélnek, mint ő?! Angyalnak képzelet el, anélkül, hogy bár egyszer is látta volna! Hanem a bokrétaügy, ez már nehezen fog menni.

Másnap a főtéren sétált az anyukájával. Egy erkélyes ház előtt csodaszép látvány tárult elébe. Telistele minden ablak és az egész erkély virágokkal, cserepes élő virágokkal és pompás virágkosarakkal! Eltátotta a száját. Ez a primadonna lakása, mondta az édesanyja.



Pista lába legyökerezett. Várta, hogy a virágok közé beropül ő is, az anyuall!

— Istenem, csak megláthatnám, sóhajtott.

— Most próbán van, szóló anyuka közönyösen.

Ez a pár szürke szó teljesen felrázta Pistit az álmodozásból.

— Gyerünk, szóló anyuka, — kézenfogva fiacskáját — majd szombaton ugyis meglátod.

— Anyukám, nyögte ki Pista, én is szeretnék virágot vinni neki.

— Micsoda? — bámult az édesanyja, — hiszen te még gyermek vagy! Majd tizenöt év múlva!

— De én nagy tisztelője vagyok a művésznőnek, erősködött Pisti és azt mondták az osztályban is, hogy ez ugy illenek.

Erre már jót nevetett az édesanyja, amikor pedig vacsoránál szóba került a dolog, tatuka szörnyű haragra lobbant. Micsoda beszédek ezek?! Talán csak nem kezded az ilyesmit tizestendős korodban? Gyermek beszéd!

Pistának ismét úgy megtelt a szeme könnyel, mint ama bizonyos ordáspalacsintás délbén, csak hogy most már neki is nehezen ment a nyelés, tele volt a torka, a szája könnyel. Tatuka ellenben, ugylátszik, sokkal jobban szeretete a tepertős pogácsát a palacsintánál, mert igen nyugodtan falatozott s mintha az egész nagy kérdés egy semmisség volna, végiglegyintett a Pistuka fűrtjein: Csacsiság ez, fiam!

De erre már megtelt a pohár, akarom mondani a torok könnyel és egyszerre hangos brumogással tört ki a kisfiu száján a bühühü. Na, most aztán egyék a család, ha jó étvágya van hozzá! Essék jól a tepertős pogácsa, amikor egyetlen csemetéjének ilyen nagy-nagy bánata van! Édesanyja vigasztalni próbálta.

— Majd kárpótolunk inkább valamivel. Elmegyünk a Paprika Jancsi színházba.

Pisti ajkát biggyesztette. Na hiszen, a primadonna helyett Paprika Jancsi színház! Oh, ez az anyuka!

— Látjátok, szóló most közbe nagymama — mindig mondom, hogy ez a gyermek ne olvasson újságot. Koraérett lesz, olyan máris mint azok a korán sárgult szilvaszemek, a bircsókák.

Pistuka arca ebben a pillanatban csakugyan hasonlított a fejletlen, savanyu gyümölcshez. Reményvesztetten hajtofta lefelé szája szélét,

sovány nyaka előrenyult. Hová lettek a szép álmok? Virágot akart tenni a tündér lábai elé, de a keményszívü szülők... Nem, nem, nagyapó, aki eddig néma szemlélője volt unokája vergődésének, átérezte a család gyenge hajtásának lelki fájalmát és megérezte, hogy az erőtlenségben hozzá legközelebb álló kicsijének nem szabad az álmait letörni. Határozottan megszólalt: — Tegyetek a gyermek kívánsága szerint. Sokat senyvedett, amíg idáig neveltük. Nem ő a hibás, hogy korábban érik be a többinél!

A szülők összenéztek. Igaza van az öregnek. Anyukának eszébe jutott, hogy Pistukát sohasem eresztette szabadjára a hóban, mint ahogy a többi más gyerekeket eresztették, az ő kis fia ilyenkor mindig fogoly volt. Tatukának egy percre felvillant a saját gyermekora, amikor ekkora korában már a fiakkeres lovak hátán lovagolt és földhöz vágta valamennyi osztálytársát. Aztán csodálatosan megenyhült az arca és azt mondta: Meglesz, kisfiam.

A nagy jelenet után Pisti nem mert dicsekedni az osztályban, pedig a titka majd széprepsztette kis mellét. A színlapot szóról-szóra betanulta, a tanár urtól szépen elkérezkedett. Egy kicsit csodálkozott az öreg ur, de mert nem volt szabályellenes, beleegyezett.

Az előadás estéjén Pisti felvette sötétkék zubbonyát, megkenté a haját finom olajjal és alig tudott vacsorázni az izgalomtól. Szülei is szépen felöltöztek és az induláskor a Pisti kezébe nyomtak egy hatalmas rózsabokrétát. A színházban mindenki megbámulta őket. Kinek hozták az ügyvédék azt a szép bokrétát? Szerencsére, a kisvárosi nénikék azonnal mindennek tudják az okát-fokát és kész volt erre az esetre is a magyarázat: Az ügyvédné és a primadonna osztálytársak voltak Kolozsváron s innen van az ismeretség. Most bokrétával kedveskednek neki.

Egyszerre a színpad nehéz függőnye emelkedni kezdett s ettől kezdve Pisti mereven várt a pillanatra, amikor a tündér megjelenik. Odaállott közvetlen a színpad elé. A villanylámpák fellobbantak és egy oldalajtón megjelent a várva-várt tünemény.

Pisti a nagy tapsból megtudta, hogy ez ő s kis karjaival előrenyujtotta a hatalmas bokrétát. A tündér észrevette. Mézédés mosollyal futott a gyermek felé, lehajolt földre s



átvette a virágot. Valamit mondani is akart, vagy tán megcsókolni Pistit, nem lehet tudni, mert a kis fiu szeme az első pillanatban karikára nyílt, aztán nyilsebesen futott vissza édesanyja szoknyája mellé. A közönség tombolt, a taps minduntalan megismétlődött, a primadonna hajlongott, de Pisti nem volt látható. Mindenki feléjük fordult, ő pedig úgy érezte, hogy mindjárt leperzselődik az arcáról a bőr. Lassankint lehült aztán a lelkesedés és a levegő, Pisti előmergte dugni arcát a mamuka csipkéi közül, de a szinpad felé még egy tekintetet sem mert vetni. Alig várta végét a felvonásnak. Első volt, aki a mamukájával kiment a folyosóra frisslevegőzni.

Az ismerősök benn közrefogták tatukát, künn pedig anyuka odahajolt a kis fiához és megkérdezte:

— Nos, kis fiam, boldog vagy? Szép volt-e a primadonna?

Pisti zavarodottan nézett az édesanyjára, de mert ő mindig megmondta ami a szívében feküdt, most is őszintén felelt:

— Szép volt, szép, de nem hittem, hogy akkora legyen a tokája.

Erre a mondatra érkezett éppen tatuka. Olyant kacagott, hogy a kacagás még azokra is ráragadt, akik nem tudták, miről van szó.

— Na lásd, fiacskám, — mondta a végén — mindenki csak az után futkosson, ami neki való.

Pisti ezalatt éppen a cukrászkiasszony tálcájára lesett, amelyen finom habos cukrászsütemények voltak.

— Látod, ez már neked való, fiacskám, — mondta apa Pistinek és egy pár szép szelvet választott a fiának.

Pisti jó étvágyal fogyasztotta el és nem vette zokon szüleitől, hogy a bejárat helyett a kijárat felé vezették s a második felvonást már az ágyacskájában álmodta végig. Természetesen, egy nagy tortáról álmodott, amelyet egy természetes, nagytokás cukrász ezüsttálcán nyújtott feléje.

(Nagyenyed, 1925. jun.)



## A hazugot és a sánta kutyát hamar utólérik.

Egy fiúnak abban telt kedve, hogy minden dolgot megnagyított. Egyszer, amikor apjával utazott, azt mondta, hogy akkora kutyát látott, mint egy ökör.

— Ez hazugság, fiam. — szólt az apa — olyan nagy kutya nincs. Csak nagyítottál!

— De igazat mondtam, apám. Soha életemben nem láttam olyan nagy kutyát, csak egyszer — bizonykodott a fiu.

Az apa tudta, hogy ez nem igaz és ezért gondolt valamit. Amikor tovább mentek, mendégéltek, egy hidhoz közeledtek, amelyen később át kellett menniök.

— Látod, fiam, ott azt a hidat? — szólt az apa. — Ez a hid az igazak hidja s aki hazudott a közelében, az alatt leszakad.

— Mit tetszett mondani? — kérde a fiu, aki nem figyelt oda.

— Látod, — felelt az apa — aki ezen a

hidon átmegy azon a napon, amelyen hazudott valamit, ha ki nem javítja a hazugságát, beleesik a szakadékba.

Bezzeg, hogy megijedt a fiu. Amikor közelebb érték a hidhoz, így szólt:

— Apám, az a kutya nem olyan nagy volt, mint egy ökör, hanem mint egy kisebb ökör.

— Nem lehet az, — szólt az apa — s ekkor már a hid előtt voltak.

— Apám, — kiáltá szégyenkezve a fiu, — amikor a lábát a hidra tette — csak olyan rendes kutya volt, mint a többi.

— Látod, fiam, mily csunya a hazugság. Ez a hid épp olyan, mint a több, de te vagy hazug.

Vajjon hazudott-e többet a fiu?

(Érszakácsi.)

Románból: HALMI ISTVAN.



Aczél Sári rajza.

# Hová merült el szép szemed világa?

(Vörösmarty)



## Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés az indiánokról.)

II.

**TAMÁS:** Sokat gondolkoztam azon, amiket a multkor a délamerikai indiánokról beszéltem. El nem tudom például képzelni, miért festik be a testüket. Ha most már divatból csinálják is, a régi időben bizonyára volt valami okuk rá.

**APA:** Hosszabb ideig ott kellene élni közöttük, hogy erre a kérdésre határozott választ adjak. Talán így is tudok kielégítő feleletet adni az utazók leírása alapján. Dél-Amerika középső vidékén irtózatos meleg van. Ezen a meleg és időnként igen nedves területen rengeteg élősködő állat él; a szunyogok, muszkitók, legyek, méhek és darazsak hadserege lepi meg nemcsak az állatokat, hanem az embert is. Ezek nem tisztelik a legnagyobb tudóst sem, mozgó peccsenyének néznek minden élő lényre. Még a méheknél is különös szokásaik vannak. Rá-rászállnak az emberre, nem is egy, hanem csoportosan; nem eresztik a testbe fulánkhjukat, hanem a test felületén kiverődő izzadságot szürcsölik. Ugy látszik nemcsak a mézet szeretik, hanem ízlik nekik a sós folyadék is. A legyek pedig még a mieinknél is szemtelenebbek. Apró legyecskék rászállnak a szemre, betolakodnak a szem belsejébe, a szemhéj mögé; szinte megbolondul az ember csiklandozásuktól és a fájdalomtól. A moszkitók szúrása után pedig úgy ég a bőr, mintha izzó parazsat tettek volna rá.

Azt hiszem, hogy az indián a festéssel, még pedig az olajos festéssel védekezett a vérszívó állatok milliói ellen.

**TAMÁS:** Hiszen akkor ezek az emberek légyfogót csináltak a testükből. Az apró rovarok beleragadtak az olajos festékbe és ott pusztultak el.

**APA:** Bizony ennek a védekezésnek fontos szerepe volt abban, hogy a festés dívatja általánosan lett. Az olajos festéknek megvolt az a jó tulajdonsága, hogy összeragasztotta az apró lábacskákat, de valószínűleg a festék szaga már elkergette a méheket, melyeknek finom szaglászuk van. A festék egyes területeken az indiánok ruhája. Képzelted, mennyire bosszankodhatnak a kis vérszívó szörnyetegek, amikor az örömmel várt peccsenyébe beleakarnak szurni; lábuk ragadós folyadékba süpped, szívócsövük az óhajtott vér helyett számukra élvezhetetlen festékkanyaggal telik meg. Az indián pedig a kirándulás után megfürdik a patakban és

eltűnnek festéről a szunyogok és muszkitók ezrei. A fehér ember legtöbb helyt ruhája védelmezi. Ha pedig lefekszik függőágyába, sűrű szunyoghálóat feszít ki ágya köré; a hálón kívül dudolnak az élősködők, ő pedig kényelmesen alszik bent. Ha nem volna hálója, le sem hunyhatná a szemét.

Valószínűleg szükségből született meg a divat, de most már a szokás olyan erős, hogy megtartanak akkor is, ha egy felsőbb hatalom hirtelen és váratlanul minden vérlopó állatkát egyszerre kiirtana.

**TAMÁS:** Ha az utazók a földre teszik ágyaikat, alulról sok élősködő bemászhat. Sőt az a veszedelem is fenyegeti őket, hogy kígyók másznak fel hozzájuk.

**APA:** A szabadban nem szoktak a földön aludni. Két közelálló fa között kifeszítik a függőágyat. Nagyon kényelmes az ilyen fekvés, az ember hintáztatja egy kicsit magát. A gyerekek sem kellemesebb a ringó bölcsőben. Ha a földre fekhüdnének, megrohannák őket azonnal a hangyák. Ezek óriások a mieinkhez képest, a föld alatt nagy hangyavárosokat építenek, erős szájjukkal megrágnak minden megrághatót, belekapaszkodnak testükkel nagyobb dolgokba és húzzák magukkal. No, ne ijedj meg, nem olyan nagyok, hogy az embert is elhúzzák, hanem arra elég erősek, hogy jól összecsimpkedjék, az embert pedig ellopják. Jól el kell dugni, vagyis nagyon fel kell akasztani előlük mindent. Örökké éhesek és nem értik, miért ne volna szabad nekik is jóllakni abból, amit mások félretettek maguknak. A bennszülöttek nem szeretik őket.

Mégis néha örülnek jövetelüknek. Egy Steinen nevű tudós tanuja volt annak, hogy egy falu felé repülő hangyák közeledtek. Olyan tömegben közeledtek, hogy szinte elsötétítették a napot. A falu apraja-nagyja rohant ki fazekakkal, lopótkéssel és a betörő hangyákat gyömöszölték az edényekbe. Volt öröm, volt kitűnő lakoma. Gyorsan megpirították őket és a kitűnő peccsenyét gyöngén megszóva vidáman lakmározták. A német utazók megkóstolták, én udvariasan jó étvágyat kívántam volna és elindultam volna sétálni.

**TAMÁS:** Hogyan szereznek olyan gyorsan tüzet ezek a vademberek?

**APA:** A faluban mindig van valahol tűz. Ha nincs szükség rá, akkor pislog valahol a tapló. Az



égő taplót aztán könnyen lángra lobbantják. De ha elalszik a fűz, akkor is tudnak tüzet gerjeszteni. Két szársz fát összedörzsölnék. Nem olyan egyszerű a dolog, ahogy képzeled. Az indiánok a kővetkezőképpen végzik ezt a fontos munkát. Az egyik ágon kagylóval, vagy más hegyes tárggyal lyukat furnak, ezt a pálcikát egy indián leszorítja, a másik ujjal pálcikát vesz elő, beleilleszti a lyukba és a tenyerével gyorsan forgatja, az izzás hamarosan beáll. Most már egy kis tapló segítségével létrejön a fűz.

**TAMÁS:** Nem tudom megérteni, hogyan jött rá az első ember a fűzcsinálásnak erre a módjára.

**APA:** Nagyon sokat vitafokoztak ezen a tudósok, pedig a dolog meglehetősen egyszerű. Ha összedörzsölnöd a két kezedet, vagy egyiket ruhádon dörzsölnöd, meleget érzel. Az ősemler is csinált szerszámokat, egymáshoz surolt fadarabokat, vagy kővel csiszolta, surolta a fát, meleget érzett. Csak sokáig kellett neki surolni, hogy átfűzesedjék kezében a fa.

**TAMÁS:** A múltkor elmondtad, hogy az indián gyerekek szeretnek labdázni. Hát a nagyok mivel szórakoznak?

**APA:** Azt hiszem, arra vagy kíváncsi, hogy mit dolgoznak. Az ő életük sem áll pusztá szórakozásból, keményen kell ott is dolgozni a megélhetésért. Nem olyan műveletlenek különben, mint ahogy elképzeled. Az életük sem hadakozásból áll, hanem sok időt kell fordítani az élelem megszerzésére. Ismerik a földmívelést, különösen sok kukoricát termelnek, meg olyan növényeket, melyeknek gumója, vagy gyümölcse liszttartalmu. Aztán elmennek vadászni és halászni. A belső törzsek még nyílat használnak. Nemcsak a szárazföldi állatokat nyilazzák hanem a halat is. A halat néha szigonnyal döfik meg. Azok a törzsek, melyeknél Steinen járt, a horgot nem ismerik. Csalétket azonban használnak. Bogyókat szórnak a vízbe s a halakat abban a pillanatban lövik vagy szurják meg, amikor a bogyó után kap. Azt is megteszik, hogy kővel rekesztik el a folyó egy részét és a szűk nyíláson betévedt halat a másik nyílás felé zavarják, ott várja a háló.

Steinen és Nordenskiöld szerint minden indián faluban időnként nagy mulatságot rendeznek. A mulatság számára külön épületük van. Itt gyülekeznek össze. Nagyon szeretnek táncolni és énekelni. Azt hiszem, kifülden mulatnál, ha egy ilyen összejövetelen résztvehetnél. Rendesen álarcosbál lesz belőle. Vidékenként más-más álarcok a diva-

tosak, de mindenik nagyon érdekes. Van olyan törzs, amely a faálarcot kedveli. Egy darab fából emberfejet faragnak ki és ezt magukra veszik. Más vidékeken fonott álarcok vannak, melyek állatokat, különösen madárfejeket utánoznak. Olyan álarc is van, melynek fejről körben — mint egy nagy kereten kifeszített szoknya — húzódnak le a fonalak. Olyan hatást tesz az emberre, mintha valaki egy szénaboglya alá mászna, átfurná a közepét, a csucson kidugná álarcos fejét és vinné magával a boglyát. Bizony, nem is ismernek egymásra ilyen ruhában az emberek.

Nordenskiöld és Steinen sok érdekes dolgot feljegyeztek a délamerikai indián törzsekről. Szókásaik, nyelvük törzsenként más és más. Vannak közöttük műveltebbek és műveletlenebbek, egyes törzsek szívesen fogadják az idegent, mások gyűlölettel vagy félelemmel, de láthatod, nem olyan vérszomjas emberek, mint amilyeneknek elképzelted őket.

(Budapest)

## A páva és a liba.

Irtá: TÖRÖK ALBERT.

*Felöltözött a páva  
Szép csillogó ruhába  
S amint szokott, kevélyen  
Sétál künn a napfényen.*

*Egy libácska meglátja,  
Utána is kiáltja:  
Nézzétek csak a pávát!  
Nem mosta meg a lábát.*

(Miklósvár.)

## A segéd.

József császár trónörökös korában találkozott a bécsi palota udvarán egy fiatal suhancsal, aki tisztességtudóan köszönt neki.

A herceg, mivel látta, hogy az udvarhoz tartozik, megkérdezte tőle:

— Hát, te ki vagy, barátom?

— Én, felséges uram, — felelt a suhanc — az udvari kályhafűtő segédje segédjének a segédje vagyok.

— Na, nesze fiam, itt egy arany, fogadj magadnak is egy segédet — nevetett a trónörökös.

(Vulkán.)

HORVÁTH SÁRI.





## A perec meséje.

(Bagoly bácsi láskájából.)

— Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

Volt egyszer egy nótás kedvű, füttyös szavu péklegény. Estétől reggelig gyurta, dagasztotta sok társával együtt hatalmas teknőkben a kenyérnek, kiflinek való tésztát, ha megkelt, be is vetették és amig kisült egyik kemencével, már gyurták, dagasztották a második kemencébe valót. Elvártak bizony néha délig is a második kemencére, amig kisült és alvásra délután jutott csak egy-két óra. De mit bánta ezt a mi nótás kedvű péklegényünk! Eijött minden héten egyszer a vasárnap, amikor kedvére kialudta magát, meg azután hébe-hóba ünnepek is voltak piros betűvel jelezve a kalendáriumban, azok is a pihenés napjai voltak.

Csakhogy egy éjjel bús képpel állt a dagasztó teknő mellé a nótás szavu, füttyös kedvű péklegény. Szavát sem lehetett hallani. A pajtásai egy darabig tréfálkoztak vele, de amint látták, hogy sehogysem tér vissza a régi nótás kedve, magára hagyták. Ugy tettek, mintha ott sem lett volna. Gyurták, formálták a kenyereket, kifliket, zsemléket, a perecnek akkor még hírét sem ismerték.

Hej, pedig a mi nótás péklegényünknek komoly oka volt a busulásra. Özvegy édesanyja súlyos betegen feküdt otthon, már-már alig volt benne élet. Hat apró testvére siránkozva fogadta őt, valahányszor hazament. Nem gondozta senki őket, a legnagyobb is alig értette a maga dolgát közülök. Ezért busult a nótáskedvű péklegény. Egyre az motoszkált a fejében, hogyha ő elvihelné az édesanyját a szomszédvárosi orvoshoz, az olyan orvosságot adna neki, amitől menten meggyógyulna. De honnan teremtsen elő annyi pénzt? A fuvarosnak is kell, az orvosnak is kell fizetni, a patikában sem adják pénz nélkül az orvosságot. Kerülte az álom, — egyre töprengett, tépelődött.

Aztán egy szép napon mégis felpakolta az édesanyját egy szekérre és elvitte az orvoshoz. Hogy, hogy nem, kifizette az orvost is, a fuvarost is, még a patikát is és egy hét múlva az édesanyja dalolva főzte az ebédet már teljesen árvaságra került gyermekeinek. Bizony, sokszor nézett könnyes szemmel az égre: —

Jó az Isten! — Sohasem hittem volna, hogy meggyógyulok!

Nagy baj volt a pékmesteréknél. Valaki kereken százforintot lopott ki a tulipántos ládafiából. Ki lehetett a tettes? Kutatták, nyomozták. Az egyik legényre gyanakodtak, akinek pupos volt a háta, fekete szemöldöke összenőtt és olyan kellemetlen kifejezést adott az arcának, hogy a gyerekek féltek tőle. Őt gyanúsították a lopással. A pékmester elhívatta csendőröket is, hogy vallassák ki, mert a legény egyre azt hangoztatta, hogy ő ártatlan. Amikor megérkeztek, bilincset akartak tenni a pupos kezére, de ekkor előlépett a nótáskedvű péklegény.

— Az én kezemre való az a bilincs, én loptam el a száz forintot és el is költöttem az utolsó fillérig.

A csendőrök el is vitték és mert abban az országban nagy volt a rend, három nap múlva halálra ítélték a nótáskedvű péklegényt.

Megadással viselte a sorsát. Lehajtott fejével, szó nélkül ment, összebilincselte kézzel, lábbal az akasztófa alá. Ott mégegyszer megkérdezték tőle, igaz-e, hogy ő lopta el a pénzt? Ő határozottan felelt: Igaz!

Ekkor egy asszony rohant oda, kétségbeesetten tépve a ruháját.

— Ne bántatók! Kegyelmezzetek neki! Azért lopott, hogy engem meggyógyítson! Ha nem lopott volna, rég halott volnék és mi lenne akkor árva gyermekeimmell! — Kegyelmezzetek, jó urak!

A bíró megcsóválta a fejét és könnyes lett a szeme ekkora önfeláldozás hallatára.

— A ítéletet megváltoztatni nem lehet, jó asszony! De azt mondja a törvény, ha a halálraítélt olyasvalamit talált ki, amit előtte senki sem ismert, meg kell kegyelmeznit neki. Tudsz-e ilyesmit, fiam? — fordult a halálraítélt felé. Az hangosan felelt:

— Tudok! Olyan süteményt csinállok nektek, amelyiken át egyszerre háromszor látjátok meg a napot. Hozzatok egy kis tésztát ide!

És megformálta az akasztófa tövében az



első peracet. Diadalmenetben kísérte haza a nép a nemeslelkű fiut, aki képes lett volna az életét is feláldozni az édesanyjáért és azóta abban a városban még lakodalomkor is peracet esznek az emberek. A pékmester könnyezve ölelte magához a nótáskedvű legényt és így szólt hozzá: — Bűnödért megszenvedtél, fiam — és én büszke vagyok arra, hogy tőm tanuló a mesterségedet!

Volt is dolga ezután a pékműhelynek. Tíz-szerannyi mint eddig. Mindenki onnan akart peracet venni. A munka pedig még serényebben folyt, mint eddig, mert újra dalolt, füttyölt vígan, boldogan a nótáskedvű, füttyös szavu péklegény.

[Kolozsvár.]



## Szepe bácsi átká.

(Öcsike levelének helyreigazítása.)

A Cimbora 17-ik számában közöltem Öcsikétől egy levelet, me'vet Öcsike — mit gondolt, mit nem — oly gazdagon megajándékozott helyesirási hibákkal, mégpedig szándékosan, hogy a Cimbora unokáinak alkalmat adjon a helyreigazításra s egyben könyvnyerésre. A pályázat nagyszerűen sikerült: bár az iskolai év vége felé hirdetem ki, hetvennél többen pályáztak s harmincan érdemeltek kitünő osztályzatot.

Leközlöm újra Szepe bácsi átkát, természetesen, helyreigazított formájában, sőt újra közlöm a pompás illusztrációkat is, mivel julius óta több százan léptek be unokáim seregébe.

Ime, a helyreigazított levél:

Akkor történt, amit elbeszélék, amikor a Balaton mellett nyaraltunk. Egyszer csak beállit Szepe bácsi a Pepi fiával, akinél undokabb fickót nem láttam, s azt mondja Szepe bácsi Apuséknak: No, gyerekek, itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok, egy hétre, kettőre itt is maradok, ha ki nem dobtok.

— Dehogy, dehogy, — ájldozott a mamus, Isten hozta, kedves Szepe bácsi!

Apus is majd kiugrott örömeben a bőréből, folyton így kacagott: Hehehe, jaj de jó!

Hát most tessék elgondolni, kedves Nagypókám, összesen két szobánk volt, bár azt fizethette szegény Apus, s kitelik Szepe bácsitól, hogy itt marad egész nyáron, a Pepi pedig minden jó falatot eleszik előlünk.

El is ette, amellet folyton heccelt minket. Andrit és engem, hogy mi még szopós gyerekek

vagyunk, mert csak elemibe járunk. Várjatok, mondám, kifüstöllek én titeket ha addig élek is.

Történt egyszer, hogy Szepe bácsi leült a kertben, fa alá, ott elszenderült. Éppen arra



jártunk Andrisal s mondom neki: Nézd ezt a csöré pofát, s ez még magyarnak tartja magát, pedig bajusz nélkül nincs magyar, igaz-e? Igaz, mondja Andris, amire én mondtam: Van nekem egy nadselü gondolatom.

— Ki vele, mondja Andris.

— Ragasszunk, mondom — bajuszt és szakált Szepe bácsinak.

— Nadselü, nadselü — ujjongott Andris s azzal beszaladtunk a házba.

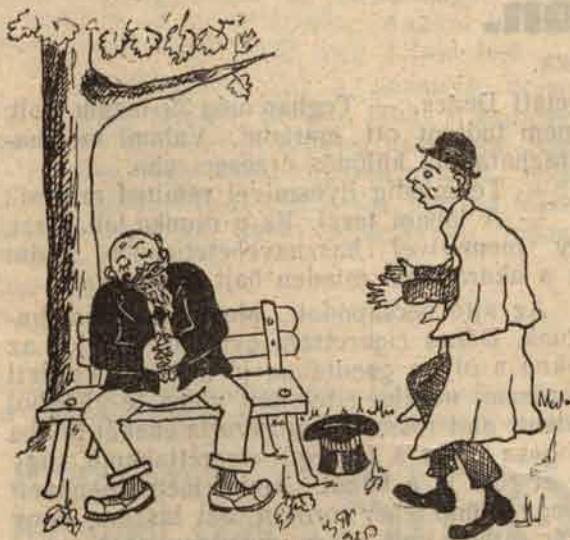


Anyus és Apus fürödni voltak, uccu, elé a bicskot, a matracot kihasítottuk, egy csomó lószórt kihuztunk, abból bajuszt és szakállt sodorintottunk, aztán, uccu, vissza Szepe bácsihoz, aki még mindig aludt. Én egy perc alatt felragasztam a bajuszt meg a szakállt, mialatt Andris a Szepe bácsi cilinderét fejébe vágta úgy



táncolt, csattogtatta a tenyerét, mind azt kiabálta:

Nadselü, nadselü! s Szepe bácsi még sem



ébredt fel. Na, ez így meg volt, ahogy volt, mi hátra húzódtunk egy bokor mögé, hadd lám,

mit csinál Szepe bácsi, amikor felébred? Hát egyszer csak jön az undok Pepi, aki a legjobb falatokat elette előlünk, kezét összecsapta, s majd elájult, amikor látta, hogy a papájának ebéd óta akkora szakáll és bajusza nőtt.

No, mit saporítsam a szót, Szepe bácsi felébredt, aztán minden kitudódott, arra mindjárt összepakkolt, de minket megátkozott, hogy még az éjjel akkora bajuszunk nőjön, mint amekkora szarva van a magyar ökörnek s akkora szakállunk, hogy a földet seperje. — Hát halljon csudát, Nagypó, meg is fogott az átok, mert akkor éjjel nekem is, meg Andrisnak is akkora bajuszunk nőtt, mint a magyar ökör szarva, a szakállunk a földet seperte s ez nem elég, még egy kicsi fekete kutya bele is harapott a végébe s úgy rángatta, hogy felébredtem belé. Mert, tetszik tudni, álmom volt s többet, hál' Istennek, nem is láttam ilyen szörnyű álmot. És az is igaz, hogy Szepe



bácsi s az az undok Pepi, aki minden falatot elette előlünk, többet még Pesten sem jöttek hozzánk.

Igy volt, vége volt, igaz volt. Aki nem hiszi, járjon utána s Szepe bácsi s az az undok Pepi vacsoráljon nála.

\*\*\*  
Az itt közölt levél helyreigazításáért négy osztályzatot állapítottam meg: kitünő, jeles, jó és elégséges.

Kitünő osztályzatot kaptak:

Fritsch Ferenc, Tolcsvay Gabi, Lázár Róbert, Jakab Légényke, Rosenfeld Pista, Bese-



nyey Margit, Szilvász Károly, Láng Endre, Simon Piri, Bálint Jucika, Beretzky András. Deák Tusika és Piroska, Nedeczky Ferenc, Ébert Hajnalka, Kun János, Pataky Pál, Csonka Irénke, Labud Anti és Józsi, Papp Imre és Károly, Péterfy Erzsike, Blaskó György, Schiller Józsi, Balogh Bözsi, Jerzsák Anna, György Magduska, Péter Géza, Péter Margit, Markovits Dusi, Markovits Edith, Venczel József és László.

*Jeles osztályzatot kaptak:*

Csekefalvi Tamás Anci, Bölöni Ferencz, Bagoly Annus, Bede Mariska, Máthé Klári, Heller Olga, Darvas Sára és Böske, Vasas Béla, Keresztes Géza, Jakabovics Margit, Kalmár Kató és Maci, Kovách Piroska, Csia Ilona, Dénes Manyika, Benedek Juliánna, Papp Zsiga, Windhaub Margit, Páska Judith, Zsigmond Sári, Blatt Mariska, Jakab László, Schwartz Magda, Weisz Rózsika, Simon Imre, Dénes Eszti.

*Jó osztályzatot kaptak:*

Rozman Etus, Grüner Pál, Kis Irma és Ida, Rosenzweig Malvin, Kis Irénke, Simon Eszter, Uram Ágnes, Kristóf István, Shrobó Ferencz és Karcsi.

*Elégséges osztályzatot tizenötön kaptak,* de ezeknek a nevét nem közlöm, mert meg vagyok győződve, hogy a következő alkalommal nagyobb gondot fordítanak a helyreigazításra s egyik-másik közülök még kitünő osztályzatot is érdemelhet ki. Mindenesetre dicséret illeti őket is, mert komoly és hasznos munkát végeztek.

Tudvalevően Öcsike levelének helyreigazítására tíz könyvet tűztem ki jutalmul, mint-hogy azonban harmincan érdemelnének jutalmat, a kiadóbácsi hozzájárulásával 15 könyvet osztok ki, mégpedig sorsolás útján. A következőkre mosolygott a szerencse: Tolcsvay Gabi, Bánffyhunad; Lázár Róbert, Marosvásárhely; Simon Piri, Brassó; Jakab Legényke, Torda; Láng Endre, Szilágysomlyó; Deák Tusika és Piroska, Sepsiszentgyörgy; Besseney Margit, Dicsőszentmárton; Schiller Józsi Kovászna; Venczel József és László, Csikszereida; Pataky Pál, Buzásbocsárd; Kun János, Temesvár; Jerzsák Anna, Bihar; Péter Margit, Dicsőszentmárton; Bálint Jucika, Székelyudvarhely; Blaskó György, Sepsiszentgyörgy.



## Vonaton.

Írta: ŐSZ RÓZA.

Magasra szállt a vonat füstje, a prűskölő mozdony szájalmas nyikorgással vonta tovább a kocsikat. Ez nem a gyorsvonatok örült robogása, itt már benne vagyunk egy nyugodtabb élet lassu medrében. A csendes falusi házak nyugalma ránehezül a mi mozdonyunkra is. Érezzük minden állomáson, hogy nem szívesen indul, szeretne már hosszan állani, mint azok a pupostetejű házak.

Hárman vagyunk a fülkében, egy idős ember, egy féllábu diák és én. A vonat kerekének kattogása közé beérőszakoltam valami nótát, aztán mikor beleuntam, elnéztem a tova-mozgó, hullámzó vetéseket. Egyszerre csak az ajtó nagy robajjal felnyílt s egy, első tekintetre diáknak látszó fiu meglepetve szólott rá féllábu utitársamra:

— Te is haza jössz, Dénes?

— Haza. Kiszöktem a betegszobából, —

nevetett Dénes. — Tegnap még 39<sup>o</sup> lázam volt, de nem tudtam ott maradni. Valami megmagyarázhatatlan, különös érzésem van.

— Te mindig ilyesmivel rémited magad!

— A lábam teszi. Ez a csonka láb. Erzi, hogy mennyivel hasznavehetetlenebb, mint volt s akaratlanul minden bajt megérez.

Az ajtó becsapódott. Megint hárman maradtunk. Dénes cigarettára gyújtott, kihajolt az ablakon s olyan gondtalan, jó kedvvel kezdett dudorászni, mintha elfelejtett volna e-világból mindent, ami rossz. Nem zavarta énekét falába kopogása. Mint a lepergő cigarettahamu, úgy tűnt el róla is a bánat. Amint meg-megnézett egy-egy eltűnő fehér tornyot, azt hiszem, hogy ő már otthon volt, lassu mozdonyunkat megelőzte.

A vonatunk megállt s a kis állomásról falusi nénikék köszöntek fel. Nehézkesen, átal-



vetősen felkapaszkodtak a folyosóra. Dénes eléjük ment mosolyogva, gondtalanul.

— Hát jön az urfi?

— Megyek, Zsuzsané, én is. Magok merre jártak?

— Csak erre voltunk, urfi s azért jöttünk ide, kérdezzük meg: tudja-e, hogy a tekintetes asszony meghalt?

Nyersen, minden kimélet nélkül darálta le e szavakat Zsuzsané s később tette hozzá: »Isten nyugtassa«.

A fiu sápadtan fogódzott bele az ajtóba s heves zokogásba tört ki. Rajtam is végig lebbent az elmulásnak el nem kergethető, komor érzése. A tavasz minden derüje szerte rebtent erre az erős, görcsös zokogásra.

— Miért mondták meg itt, most.

— Ne keseredjék el az urfi. Nagy az Isten dolga, nem lehet az ellen tenni. Isten áldja meg az urfit, mi megyünk, mert a jegyünk nem erre a kocsira való.

— Megyek én is magukkal.

Elvitte a csomagját. Bicegő falába belekoppant a vonat kattogásába. Ment, ment megtudni a keserű valót. Nekem fülemben csengett az elkeseredett hang:

«Miért mondták itt meg.»

At sem adhatta magát a bánatnak, mert az idegen tekintetek kíváncsian, kérdően tapadtak reá. Figyeltem az állomásokat, hogy hol száll le az én utitársam. Amikor leszállt, lehorgasztott fővel indult meg a falu felé.

Elgondolkoztam. Ezt a hazatérő diákot nem fogadja szerető csókkal senki a kapuben. Nem készítik estére a kedvenc vacsoráját. Nem szidja meg senki szép, szerető szóval, hogy eljött betegen. Nincs, aki ápolja, mert a tekintetes asszonyt, az »Isten nyugtassa«, tegnap temették el...

(Egrestő)

## Szeretnék . . .

— Irta: REISMANN IRMA. —

*Szeretnék irni rólad, kisfiam,  
zengő, búbajos dalokat.  
A jövő színes aranyfátyolán  
szőni napfényes álmokat.*

*Szeretnék irni rólad, kisfiam,  
csillogó szép tündérmesét.  
Csokorba kötni reményem, vágyam  
és egyszer utadra szőni szét.*

*Szeretnék irni rólad, kisfiam,  
gyöngybe foglalva minden sorom,  
de tollam gyöngye, dalom elcsitul  
és könnyek peregnek halkan arcomon . . .*

## Az állat.

Az osztályba épp alkotmánytan óra van. A tanár felelteti a fiukat. Az első négy már lefelelt, de az ötödik, akit a tanár mára tűzött ki a feleltetők névsorába, még hátra van. Egyébként rossz tanuló és híres arról, hogyan szokott sugás után felelni.

A tanár hangja könyörtelenül hangzik:

— Keresztesi, felelj nekem arról, hogy mi a rendőr és mi a kötelessége?

Keresztesi: A rendőr, a rendőr . . .

A tanár már türelmetlen:

— Hát, mondd már ki, hogy mi!

Keresztesit a várt sugás helyett csipkedni kezdik. Megtorlásul hátra szól:

— Állat!

[Egrestő]

KOOTZ KÁROLY.

## Kiadóbácsi postája belföldi előfizetőihez.

Bartók Ferenc. Közöld lakóhelyedet is, különben nem tudjuk pótolni a kért számokat.

Köhögésnél,

hurutnál csak a

# SIROMALT

használ!

Biztosan használ, ize jó,  
Patikában kapható.



## Elek nagyapó üzeni.

Vajna Laci, Arad Továbbítottam a két megrendelést a kiadóhivatalnak, de félek, hogy lekéstél e sorjatekről s meg kell elégedned buzgóságod dicséretével. Örömmel látlak unokáim seregében s jól esett olvasnom, hogy nagyon szépnek és tanulságosnak találd a Cimborát. — *Kendi Böske, Székelykeresztur.* Ha ennek az üzenetnek olvastáig sem kaptad volna meg a nyert könyvet, értesíts, mert akkor a postán vesz el, s a kiadó-bácsi pótolni fogja. — *Schropp Terus, Lupény.* A kiadó-bácsi pótolja a 8. számot s a márciusban nyert könyvet. Ha Bihari bácsi netalán nem menne el hozzátok, nincs más mód, postautalványon küldjétek be az előfizetést. Hogyne volnának unokák Piskin! — *Lehner Edit, Kolozsvár.* A belültrejtvényed ismerős, a póllőrejtvényed jó, de olyat csinálj, amelynek a megfejtése országos nevű ember. Hogy tetszel a Börme? Nemsokára új regényt közölök Szondy Györgytől, aki újában Barlanghy Balambér mu'atságos kalandjait írta meg. Hiszem, lesz majd nevelés Cimbora országban! — *Klein Irén, Arad.* Szerencsésen letellett a vizsgát s most majd gyakrabban irsz, bár a nyáron is tanulsz nyelvekél és zenél. Várom az ígért bevállását. — *Herskovits Augusztina, Petrozsény.* Az adomáid sorra kerülnek. Képezem, milyen boldog vagy, hogy anyáddal Magyarországra mehetsz. Majd számolj be, mi érdekeset láttál és tapasztaltál. — *Péter Antal, Sepsiszentgyörgy.* Te is jutalmat kaptál kitűnő tanulásodért s jutalmat kapott másik két testvéred is. Látni látom születek boldogságból mosolygó arcát. Remélem, Margit meghüléséből nem lett komolyabb betegség. — *Marton Lilly, Kolozsvár.* Van annak jó kerek esztendeje, hogy nem írlál, de komoly a mentséged, mert azt írod: soha még ilyen nehéz iskolai éved nem volt. Mindent románul tanultál s ez keserves volt eleinte. Például felhagytak egy hosszu francia olvasmánnyal, azt először lefordítottad magyarra, aztán a magyar románra s végül a franciát románra. Igazán csodák-csodája, hogy ebbe a sok össze-visszafordításba bele nem gabalyodtál. Örömmel látom, hogy már túl vagy a kezdet nehézségein, s amellelt a zongorában is szépen haladtál. Résztvettél a növendék hangversenyen s az újságok külön is megdicsérték a te játékodat. Mondanom se kell, hogy a régi szeretettel várom a leveleidet. — *Paál József és Elek, Székelykeresztur.* Nevem napjára elküldtétek édes apátok egyik zeneszerzeményét. Köszönöm a kedves figyelmet s tolmácsolljátok köszönetemet édesapátoknak is. — *Bródy Margitka és Tamáska, Kolozsvár.* Ha nektek nagy örömet szerzett anyukátok a Cimbora megrendelésével, nekem meg nagy örömet szerzett a ti kedves leveleitek. Nemcsak azzal szereztetek örömet, hogy Margit

a Marianumban liszta különövel végezte a negyedik elemi, Tamás meg a piarista gimnázium második osztályát jelesen s jutalomkönyvet is kaptatok, és nemcsak azzal, hogy, úgy látszik, Tamás örökölte az édesapja lehetőségét s nagyszerűen zongorázik és játszik orgonán, de azzal is, hogy üdvözléteket tolmácsoltok nagybátyátoktól, Szász Károlytól, akire én mindig hálásan emlékezem, oly kedves volt irántam és nagyanyóka iránt abban az esztendőben, amikor menekültünk kellett. Tolmácsolljátok úgy kedves születeknek, mint Károly bácsinak viszont üdvözléteimet. A pontrejtvény igen jó. — *Pataky József, Szatmár.* A Csaló mese sorra kerül. — *Darvas Sári Máramaroszliget.* Három jeles, a többi mind kitűnő, ez igazán szép bizonyítvány. Ennek az öröme is szorgalmasan írhatok levelet a nyáron, e mellelt jut majd idő a tanulásra is, a hegedülésre is és a játszásra is. Ha így osztod be az idődet, bizonyonnyal megerősödvél és felfrissülve kezd meg az új iskolai esztendő. A pontrejtvényedben van egy-két hiba, de kijavíthatod könnyen. Nevezetesen: Endrődi Sándor helyett Endrődi Sandor jönne ki a te rejtvényedből. — *Ébert Hajnalka, Székelyudvarhely.* Hallom, hogy nem engedélyezték a konstaneai utazást, most aztán Magyarországra mentél a nagymamáddhoz. Előre látom, hogy sok érdekes lesz a beszámolódban. — *Erős Alfréd, Temesvár.* Levél ment. — *Berger Kálmán, Géza, Nagybánya.* Igazod van: a szívből jövő jó kívánság sohasem késő, így hát nem késtél el a kellemes pünkösdi ünnepek kívánásával sem, sőt ha a jövő évi pünkösdre gondolok, a jó kívánsággal mindenkit megelőztél. Kissé sokat ígérsz, amikor azt ígéréd, hogy minden héten kétszer irsz nekem. Majd meglátom, mennyit váltasz be ebből az ígértből. A sport eredmények közlésére nincs hely a Cimborában, mert, ha minden városból beküldenék a sport eredményeket, s én azokat mind leközlőlném, gyermekjáték volna ennek az újságnak a szerkesztése: egy sorl sem kellene írnom, csak szépen közölőlném a sport híreket, amiket ti beküldöttök. Ám, azt hiszem, egy-két hét múlva ahányan vagytok, annyiféle szaladnátok a Cimborától. A pályázatra küldött rajzokat megkaptam, s küldhetsz löbbit is, bár e kettő is elég pályázáshoz. A kiadó-bácsinak megírtam, hogy a nyert könyvet nem kaptad meg. — *Beretzky András, Egresztő.* Legközelebb közzé teszem cikkekcskédet, amelyben olvasótársaidat a bélyeggyűjtés felől kívánod tájékoztatni. Örövendek, hogy tetszik neked a Cimbora új köntöse. Tetszik ez nagyoknak és gyermekeknek egyaránt. Sőt, mit mondjak, még nekem is tetszik, pedig én sohasem vagyok megelégedve az általam szerkesztett újsággal, mert akármilyen szép és jó egy-egy szám, még szebbet és jobbat szeretnék csinálni. — *Kootz Károly, Egresztő.* Az én kedves unokámnak, Beretzky Andrásnak vagy a



vendége, s képzelem, milyen jól telik, így kettesben az időlk. Kiszeltetek egy Öcsike-utánzást is, amelynek a szövegét, amint a kézírásból látom, András írta, te pedig il'usztrálád. Az egyiknek az írásra, a másíknak a rajzolásra határozottan van tehetsége, s valóban érdekel továbbí fejlődéselek, ha most küldött közös munkátok nem is íti meg még a Cimborá magas mértékét. *Sámon Ákos és Évi, Kolozsvár.* Levelezőlapotokat továbbítottam a kiadóhivatalnak. — *Maksay Sándor, Marosvásárhely.* Az egyik belürejtvény jó, a pontrejtvényed hibás, mert a nagy hazafinak Kossuth és nem Kószuh a n-ve. — *Burián Sárika Szilágyosmlyó.* Idejében küldötted be a megfejtést, mert a Julíus számok rejtvényeinek a megfejtése az augusztusi utolsó számban jön. — *Szűcs Ilonka, Diósd.* Dícséretet érdemel az írásod minden tekintetben, de még jobban megdicsérenék, ha a megfejtésen kívül levelet is írnál. — *Weitzenfeld Margit, Budapest.* Örömmel láttak unokáim seregében, leveledet azonban ezentul Kisbaczonba címezd. — *Müller Margit, Arad.* A te írásoddal is minden tekintetben meg vagyok elégedve s még jobban meglennék, ha a rejtvényen kívül levelet is írnál. — *Léhner Edith, Kolozsvár.* Rejtvényeid közül különösen sikerült az „ellenkező” szavas rejtvény. A számrejtvény megfejtésének a módját egy-két hét múlva megmagyarázom, bár jobban szeretném, ha te is és többi társaid is magatok jönnétek rá a megfejtés módjára. *Weisz Rózsika, Kolozsvár.* Azon éppenséggel nem csodálkozom, hogy leány létedre sakkrejtvényt is tudsz megfejtteni, mert a sakkozás tudománya éppenséggel nem a férfiak kiváltsága. — *Ifj. Szigyártó Gábor, Marosvásárhely.* Ujabbán minden számot oly korán utnak indít a kiadóhivatal, hogy legalább is a városokban már vasárnap ott kellene lenni a Cimborának, sőt ott lehetne falun is. A 9., 18. és 23. számot pótolja a kiadóhácsi. — *Rados Ibolya, Kolozsvár.* Azt írod, nagyon megromlott az írásod, s valóban, nem mondhatom, ennek az ellenkezőjét. Rajtad áll, hogy újra megjavuljon, s erős akarral és kitarással meg is fog javulni. Annak igen örvendek, hogy a vizsgád sikerült. — *Rados István, Kolozsvár.* Most küldött rejtvényed is sikerült. Remélem, hogy beszámolsz te is, meg Ibolya is az utazásotokról. *Pardesz Edith, Kolozsvár.* Rejtvényeid közül a belürejtvény sorra kerül. — *Páska Judith, Hidalm s Nagy bánat* ért: meghall hírtelen a te drága, jó nagymamád, emíatt nem írtad meg azt a hosszú levelet, amelyet már régebben ígértél. Mondanom sem kell tán, igaz szívvvel részt veszek a bánatodban. Bánat és baj rendszerint nem szokott egyedül járni, s igazán van okod a bánatra, ha a jég lönkrelelte a kertedet. Bizony, nem vigasztaló, hogy nemcsak a te kerted ment lönkre, hanem sok ezer kert és szántóföldnek a termése Erdélyben. Azt jól tet-

ted, hogy előfizelőt szereztél, s azt egyenesen a kiadóhivatalba küldötted, s jól teszed azt is, hogy gyorsírást tanulsz, mert ennek a tudománynak még sok hasznát fogod venni. — *Voith Ernő, Szamosujvár.* Kis fiu vagy, még csak rejtvényekkel foglalkozol, de később az irodalommal is szeretnél foglalkozni. Már írtál két történetet, de édes anyád nem tartja olyan jónak, hogy elküldjed. Bátran elküldheted, ha írsz valamit, mert én szeretettel olvasom az unokáim szárnypróbálgatásait. A rejtvényeket jól szerkesztetted meg. — *Kovács Piroška, Hari Nagymamáéknál vagy Hariban,* egész nap kint vagy a mezőn s bizonyosan segítesz is az aratásban, ha egyébbel nem, a kévétet összegyűjtöd. Ha a Cimborát nem küldik utánad, jó sok olvasnivalód lesz, amikor majd visszamegy Enyedre. — *Takó Vanda és Iduka, Barót.* Nyilván a postán kalódott el a kisorsolt könyv, mert később kisorsolt könyvvel is kaptak meg már az unokák. A kiadóhácsi pótolni fogja. — *Judovits Miklós, Nagyvárad* Nem hanyagságból hallgatnál ilyen sokáig, de sokal betegeskedtél ebben az esztendőben. Örömmel látom, hogy most már egészséges vagy és jó eredménnyel vizsgáztál. A kiadóhácsi, ha van felesleges példány, pótolja a múlt évi 20. és az ez évi 20., 21., 25. és 26. számot. *Erdős Pál, Szatmár.* Kellős öröm ért léged: a Cimborá új és szép formája, meg a lista különö bizonyítvány. Képzelem, milyen nagy öröme van benned az édesanyádnak. Azt igen helyesen teszed, ha a vakációban előfizelőt szerzel, mert mennél többen olvassátok a Cimborát, annál szebb és tartalmasabb lesz az. — *Gréb Tibor, Zalatna* A kiadóhácsi pótolja a múlt évi 52. s az ez évi 21. számot. Szeretettel várom a leveledet. — *Csaszlava Imre és Jenő, Vulkán.* Levelezőlapotokat elintézés végett továbbítottam a kiadóhivatalnak. — *Muzsnay Róza, Kolozsvár.* Elvégezted a negyedik elemít s szeptemberben gimnazista leszel. Nagy dolog ez. De nagy és szép dolog az is, hogy nagyapádnál töltöd a nyarat Zilahon. *Weisz Rózsika, Kolozsvár.* Hűséges olvasó és szorgalmas levélíró igyekszel lenni. Hát csak igyekezzél, mert hasznodra válik ez az igyekezés. A belürejtvényed ismerős, ujal eszelj ki. — *Rábetz Adolf, Kolozsvár.* Keveset írsz most, mert bizonyos vagy abban, hogy ezt a keveset is hibásan írod, minthogy elszoktál a magyar írástól. Éppen ezért minél többször és minél hosszabb levelet kell írnod, hogy a magyar helyesírásban megerősödjél. — *Traub Lajos, Kolozsvár.* A franciából fordított adoma sorra kerül. — *Morvay György és Pál, Marosvásárhely.* A 15., 19. és 23. számot pótolja a kiadóhácsi. — *Kristóf Kálmán.* Most írod az első leveledet és annak az öröme, hogy édesanyád rendszeren fogja járni neked a Cimborát, még egy rejtvényt is megfejtéttél. Szeretettel várom további leveleidet is, de ne feledd el, hogy hol kell.



# FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtván, megfejtése is jogosít!  
 A rejtvány megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!  
 A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

## Számtani feladat.

Beküldte: Sámson Ákos.

Két testvér van. Az egyik husz, a másik tizenhárom éves. Az a kérdés, a nagyobbik testvér mikor volt, vagy mikor lesz kétszer olyan idős, mint a másik?

## Pótlórejtvény.

Beküldte: Stoklász János.

- |         |        |
|---------|--------|
| — irány | — éla  |
| — rén   | — érna |
| — ó     | — lló  |
|         | — év   |

E szavak kezdőbetűi felülről lefelé egy kedves hely nevét adják.

## Betűrejtvény.

Beküldte: Kárpáti Irén.

*z*       $\frac{k}{u}$       **da**

## Névrejtvény.

Beküldték Schwarcz testvérek.

Bubi, Pali, Urbán, Dudi, Tibi, Andor. Ernő, Sanyi.

A kezdőbetűik helyesen összerakva egy magyar város nevét adják.

**ELKÉPZELNI SE LEHET** szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjúsági regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.) ezekből a következők kaphatók darabonként 45 leiert:

- |                              |                      |
|------------------------------|----------------------|
| 1. Küzdelmek.                | 5. A jószág diadala. |
| 2. A tél birodalmában.       | 6. Frigyes és D. cl. |
| 3. Viszontagságok a tengeren | 7. Ehrlich Jakob.    |
| 4. A talizmán.               | 8. Nehéz idők.       |

Posta útján is megrendelhetők a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

# CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

## Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszékmegye). E címre küldendők a »Cimbora« részére szánt kéziratok, az Elek Nagypóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

## Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Cuza Voda 4. — A kiadóhivatalhoz küldendők a »Cimbora« előfizetési bejelentései és díjai.

## Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 leu, negyedévenként 100 leu.

Csehszlovákiában évi 80 csehkorona, negyedévenként 20 csehkorona.

Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.

Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.

Jugoszláviában évi 200 dinár, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

# A Cimbora könyvosztálya

## A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborlütz üzen . . . . .	á 15.— leu
Radványi K.: Horog István & Co . . . . .	15.—
Sztrilich - Mócsy: Cserkész segítségnyújtás . . . . .	10.—
Butykó: Törvénytárgyarázat . . . . .	15.—
Scherer: Próbaidős cserkész könyve . . . . .	15.—
Sztrilich - Mócsy: Tábori munkák . . . . .	20.—
Radványi K.: Napsugarleventék . . . . .	15.—
Kovács D.: Ballag már . . . . .	15.—
Scherer: Cserkészek könyve . . . . .	15.—